

**Posudek oponenta práce
na bakalářskou práci Roxany Kubovské
na téma:**

Důležité aspekty trestu domácího vězení v ČR z pohledu probačních úředníků

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou domácího vězení z hlediska probačních úředníků. Jedná se o téma velmi aktuální a přínosné, a to i s ohledem na významné změny, ke kterým nedávno došlo z hlediska působení probačních úředníků při výkonu této sankce v souvislosti se zavedením elektronického monitorovacího systému.

Práce je rozdělena na teoretickou část, kde se bakalantka věnuje výkladu základních pojmů, dále obecně podmínkami ukládání domácího vězení a jeho výkonem, jakož i dalšími instituty, které mohou být spojeny s domácím vězením. Pozornost je věnována také roli probačního úředníka při jeho ukládání a výkonu a fungování elektronického monitorovacího systému.

V praktické části nejprve popisuje metodologii svého výzkumného šetření a dále pak popisuje a analyzuje data získaná polostrukturovanými rozhovory s probačními úředníky. Možná pro doplnění by bylo v rámci obhajoby vhodné zmínit, zda jednalo o probační pracovníky z různých středisek a zároveň alespoň kolik jich bylo z Čech a kolik z Moravy? Práce také obsahuje shrnutí, závěr a seznam použité literatury.

Obsah bakalářské práce odpovídá zadanému tématu, byť některé části práce do jisté míry jdou již nad rámec zadání – např. obecné výklady o Probační a mediační službě v kap. 1.3 či podmínky ukládání trestu obecně prospěšných prací. Naopak větší pozornost by mohla v rámci teoretické části být věnována vymezení vztahu mezi jednotlivými aktéry, kteří se podílejí na výkonu trestu domácího vězení prostřednictvím elektronického monitoringu, když v praktické části pak bakalantka zjišťuje, že zde existují určité problémy mezi nimi. Z hlediska systematiky by bylo asi vhodnější výklad o historii a vývoji ukládání domácího vězení a rozvoji elektronického monitorovacího systému dát před výklad o současné právní úpravě a praxi.

Pokud jde o věcné zpracování teoretických východisek, je třeba říci, že se bakalantka v zásadě v dostatečné míře seznámila s odbornou literaturou a dalšími prameny. Nicméně je třeba dodat, že určité nedostatky v tomto směru jsou patrné zejména v případě zpracování právní úpravy zadané problematiky, kde vycházela často ze sekundárních, někdy i starších zdrojů, což se odrazilo v tom, že se v práci objevují věcné chyby či nepřesnosti. Ne zcela přesná je definice alternativních trestů na str. 11 – některé tresty, které lze uložit i samostatně, a proto jsou považovány za alternativní tresty, lze zároveň někdy ukládat i ve spojení s nepodmíněným trestem odnětí svobody – např. peněžitý trest. Nutno dodat, že bakalantka to v dalším výkladu do jisté míry upřesňuje. Dále nesprávně uvádí na str. 13, jakým způsobem je stanoven rozsah povinnosti odsouzeného zdržovat se ve svém obydlí, došlo tam ke změně v důsledku novelizace trestního zákoníku. Také neodlišuje rozdílnou délku této sankce v případě dospělých a mladistvých pachatelů. Ve výčtu předpisů, které upravují výkon tohoto trestu opomněla uvést příslušná ustanovení trestního řádu, jako základní ustanovení, která se týkají výkonu tohoto trestu (str. 17).

Také nelze souhlasit s tím, že obecně prospěšné práce jsou nejčastěji využívanou alternativní sankcí v České republice (str. 24), byť je to skutečně uvedeno na webových stránkách PMS, k tomu srov. např. informace o sankční politice v publikaci: *Diblíková, S., Cejp, M., Hulmáková, J., Raszková, T., Roubalová, M., Scheinost, M., Večerka, K., Zhřivalová, P.* Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2018. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019, ISBN 978-80-7338-179-0.

V rámci teoretické části by pak bylo přínosné se kromě účinných právních předpisů zabývat též, s ohledem na zaměření práce, metodikou PMS, která je zaměřena právě na oblast ukládání a výkonu trestu domácího vězení. To by bakalantce umožnilo nejen posoudit, zda je tato metodika v souladu s předmětnou právní úpravou, ale především právě v rámci rozhovorů s probačními úředníky ověřit, zda se probační úředníci setkávají s nějakými problémy, které mohou bránit či omezovat postup dle této metodiky.

Obecně lze říci, že bakalantka, až na výše zmíněné problémy, zvládla v dostatečné míře zpracovat a analyzovat teoretická východiska, na jejichž základě pak přistoupila k realizaci rozhovorů v rámci praktické části práce. Tuto část práce lze ocenit jako přínosnou. Poznatky zjištěné bakalantkou na základě rozhovorů s probačními úředníky, byť jde o výsledky kvalitativního výzkumu a nelze je generalizovat, v zásadě odpovídají poznatkům zahraničních výzkumů. Pokud jde o otázku stigmatizace, zde je třeba opatrně interpretovat názor probačních úředníků, neboť se může skutečně výrazně lišit od vnímání situace samotnými odsouzenými. Význam zde může mít např. i věk a sociální situace odsouzených, např. v případě mladistvých odsouzených. Jinak jen pro doplnění 5 z 10 není většina – viz tvrzení na str. 40.

Obecně lze říci, že se bakalantce, přes výše uvedené problémy, zjištěné poznatky podařilo v dostatečné míře analyzovat a zhodnotit. Větší pozornost měla věnovat závěru práce, resp. „Závěru“ práce, který tvoří pouze tři krátké odstavce a je spíše velmi stručným shrnutím. Nicméně je třeba říci, že určité závěry jsou již uvedeny v předešlé kapitole nazvané shrnutí.

V rámci obhajoby by se mohla, kromě výše uvedených problémů zaměřit např. na následující otázky:

Co je výsledkem předběžného šetření ve vztahu k soudu a jaké jsou obsahové náležitosti tohoto výstupu?

Změnila se nějak výrazněji aplikace trestu domácího vězení soudy po zavedení elektronického monitoringu?

Po formální stránce práce v zásadě splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Bakalantka by do budoucna možná měla zvážit omezení využívání ich formy. Větší pozornost by pak mohla být věnována i konečné redakční úpravě práce, např. zvýraznění nadpisů kapitol, někde se také objevují poměrně velké mezery mezi jednotlivými podkapitolami. V práci se lze též setkat s určitými gramatickými problémy - např. ukládání trestu je ...více náročný, ukládání tohoto trestu bude ....setrvalý – obojí na str. 46, výhodách spojené s monitoringem, str. 46., či překlapy, např. na str. 28 – souží.

Bakalantka vyznačovala prameny, z nichž čerpala pro zpracování své bakalářské práce, tak, jak je to obvyklé při zpracování vědecké práce. Jen pro doplnění – citace či odkaz na konkrétní ustanovení právních předpisů se provádí přímo v textu - např. - v § 13 odst. 1 zákona

č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku je definován... . Pokud je nějaký právní předpis využíván častěji, je pak možné zavést pro daný právní předpis zkratku. Právní předpisy se necitují dle citační normy jako literatura a neuvádějí se v seznamu literatury.

V návaznosti na výše uvedené lze říci, že předložená práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. V návaznosti na průběh obhajoby ji navrhuji klasifikovat známkou dobře, případně velmi dobře.

V Praze, dne 9. 6. 2020

JUDr. Jana Hulmáková, Ph.D.